

УДК 351.82:336.1

Баєва Л.В.¹, Вінс В.Г.²

¹канд. юрид. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. Ю-110м НУ «Запорізька політехніка»

**МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМИ
ЗАПОЗИЧЕННЯМИ В КОНСТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ**

Ефективність функціонування економічної системи залежить від стану державних і місцевих фінансів. Взагалі, управління фінансовою системою

України, яка склалася на сьогоднішній день, не відповідає завданням, що стоять перед країною, а саме – вона не сприяє створенню сприятливих умов для сталого економічного зростання та переходу до інноваційно-інвестиційного розвитку, не забезпечує досягнення соціальних пріоритетів фінансової політики. Зміни, які відбувалися останніми роками у сфері державних і місцевих фінансів, мали переважно епізодичний і фрагментарний характер, торкалися окремих вузькоспеціалізованих аспектів складної і багатогранної системи державного управління. Процес вдосконалення податкової, бюджетної, пенсійної, митної систем та інших складових державних фінансів як правило був спрямований суто на вирішення тих проблем, які накопичувалися в окремих ланках фінансової системи і не торкалися поліпшення державного господарювання загалом.

В сучасних умовах, коли стоїть завдання створення та зміцнення незалежної, соціально орієнтованої держави, формування інвестиційно-інноваційної моделі розвитку економіки, значення державних фінансів фінансовій системі суттєво зростає, що зумовлює необхідність їх постійного вдосконалення та модернізації в напрямі: створення ефективної системи управління державними фінансами та державними фінансовими ресурсами; ширшого використання ринкових принципів в організації державних фінансів (оплаті праці державних службовців, управлінні державним боргом та коштами державних цільових фондів тощо); демократизації, посиленні підконтрольності та прозорості державних фінансів та їх складових; обґрунтування та досягнення оптимального рівня бюджетної децентралізації.

Необхідність фінансової децентралізації не викликає заперечень, оскільки держава об'єктивно не в змозі ефективно управляти тими значними ресурсами, які акумулюються для суспільних цілей. Головне, що дає децентралізація – це поліпшення якості та розширення переліку послуг для населення за рахунок централізованих фондів та покладання відповідальності на державні та місцеві органи влади за їх надання.

Найбільш значимим кроком в напрямі фінансової децентралізації було прийняття в 2001 р. Бюджетного кодексу України.

Наступним кроком в напрямі зміцнення фінансових основ місцевого самоврядування, посилення впливу системи формування місцевих бюджетів на соціально- економічний розвиток територій та поліпшення добробуту громадян України, що безпосередньо і забезпечує зростання рівня фінансової децентралізації, було ухвалення в 2006 р. Концепції реформування місцевих бюджетів.

Крім того, положення Європейської хартії про місцеве самоврядування, які стосуються фінансових засад місцевого самоврядування в Україні, хоча і реалізовані в нормах зазначених вище законодавчих документів, проте все ще залишаються продекларованими.

Таким чином, розпочата бюджетна реформа забезпечила певний рівень зростання фінансової децентралізації, хоча поступово почала втрачати свої здобутки, накопичуючи низку проблем. Така ситуація певною мірою була наслідком того, що бюджетна реформа на той час випередила інші зміни в суспільстві, які неодмінно мали відбутися в регіональній політиці, а саме – реформа системи державного управління, місцевого самоврядування, адміністративно-територіального устрою, податкової системи.

У безпосередньому зв'язку з модернізацією державних фінансів повинно відбуватись вдосконалення місцевих фінансів України з метою створення необхідних умов для підвищення конкурентоспроможності усіх регіонів, забезпечення їх сталого розвитку, високої продуктивності виробництва та зайнятості населення.

Центральне місце у системі заходів з модернізації місцевих фінансів відводиться реформуванню місцевих бюджетів, як основи фінансової бази органів місцевого самоврядування. На сучасному етапі уряд визначив основне завдання – перетворити місцеві бюджети в ефективний інструмент соціально-економічного розвитку територій.